

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 144/22

U Luxembourg 8. rujna 2022.

Presuda Suda u spojenim predmetima C-80/21 do C-82/21 | D.B.P. i dr. (Hipotekarni krediti u stranim valutama)

Krediti u stranoj valuti: nacionalni sud ne može nepoštenu odredbu o cijeni konverzije zamijeniti dispozitivnom odredbom nacionalnog prava ako se potrošač tomu protivi

Ako ugovor o kreditu bez te odredbe ne može opstati, treba ga proglasiti ništavim

Više potrošača u Poljskoj ugovorilo je hipotekarne kredite u švicarskim francima (CHF) radi stjecanja nekretnina. Ti su krediti, u biti, bili knjiženi u švicarskim francima i potrošačima isplaćeni u poljskim zlotima (PLN) primjenom kupovnog tečaja za švicarski franak u odnosu na poljski zlot kao cijene konverzije. S druge strane, cijena konverzije prilikom otplate mjesečnih obroka kreditâ odgovarala je prodajnom tečaju za švicarski franak u odnosu na poljski zlot.

Ti su potrošači Općinskom sudu u Varšavi – općina Varšava-Śródmieście podnijeli tužbu kojom su, na temelju Direktive o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, zahtijevali utvrđenje ništavosti odredaba o prethodno navedenom mehanizmu konverzije sadržanih u njihovim odnosnim ugovorima o kreditu. Taj sud nastoji doznati protivi li se direktivi nacionalna sudska praksa prema kojoj nacionalni sud, nakon što utvrdi ništavost nepoštene odredbe ugovora o potrošačkom kreditu koja dovodi do ništavosti tog ugovora u cijelosti, ništavu odredbu može zamijeniti bilo tumačenjem izjava volje ugovornih strana ili dispozitivnom odredbom nacionalnog prava, iako potrošač ne želi da se ugovor održi na snazi.

Usto, poljski sud pita Sud može li nacionalni sud, prilikom uklanjanja nepoštene odredbe, ukloniti samo njezin dio u kojem je ona nepoštena ili, naprotiv, tu odredbu mora ukloniti u cijelosti. Naposljetku, traži i pojašnjenja o tome u kojem trenutku počinje teći rok zastare prava na povrat koje potrošač ima slijedom uklanjanja nepoštene odredbe.

Sud je u današnjoj presudi, kao prvo, podsjetio na to da je iznimna mogućnost koju ima nacionalni sud da ništavu nepoštenu odredbu zamijeni dispozitivnom odredbom nacionalnog prava ograničena na slučajeve u kojima nacionalni sud zbog uklanjanja nepoštene odredbe mora utvrditi ništavost cijelog ugovora, izlažući time potrošača posebno nepovoljnim posljedicama. Međutim, kada je potrošač obaviješten o posljedicama utvrđenja ništavosti ugovora u cijelosti, ne čini se da je ispunjen uvjet prema kojem bi ga utvrđenje ništavosti ugovora u cijelosti izložilo posebno nepovoljnim posljedicama. Slijedom toga, **direktiva ne dopušta primjenu nacionalne sudske prakse prema kojoj nacionalni sud, nakon što utvrdi ništavost nepoštene odredbe potrošačkog ugovora koja taj ugovor čini ništavim u cijelosti, ništavu odredbu može zamijeniti dispozitivnom odredbom nacionalnog prava, čak i ako se potrošač protivi takvom rješenju.**

Isto tako, direktiva ne dopušta da se ništava nepoštena odredba zamijeni sudskim tumačenjem jer su nacionalni sudovi obvezni samo izuzeti od primjene nepoštenu ugovornu odredbu, pri čemu nisu ovlašteni izmijeniti njezin sadržaj.

Kao drugo, Sud je istaknuo da se **direktivi protiv nacionalna sudska praksa koja nacionalnom sudu dopušta da ukloni samo dio odredbe u kojem je ona nepoštena, ostavljajući njezin preostali dio važećim, kada takvo uklanjanje ima učinak izmjene sadržaja te odredbe kojom se utječe na njezinu bit.**

Kao treće, Sud je utvrdio da rok zastare potrošačevih prava može biti u skladu s pravom Unije samo ako se potrošač mogao u potpunosti upoznati sa svojim pravima prije nego što je taj rok počeo teći odnosno prije njegova isteka. Međutim, primjena roka zastare na restitucijski zahtjev potrošača slijedom uklanjanja nepoštene odredbe koji počinje teći od dana svakog potrošačeva ispunjenja činidbe, iako potonji na te dane nije znao za nepoštenost te ugovorne odredbe, ne može potrošaču osigurati djelotvornu zaštitu. Iz toga slijedi da **se pravu Unije protiv nacionalna sudska praksa koja dopušta takvu praksu.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Ostanite povezani!

